

Podporte kultúru hornej Nitry a stredného Ponitria
poukázaním 2 % podielu dane z príjmu.
K-2000, združenie na podporu kultúry hornej Nitry
IČO: 36120537
Sídlo: F. Madvu 11, 971 01 Prievdza

Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi
Hornonitrianske múzeum v Prievidzi
Hornonitrianska knižnica v Prievidzi
v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja

K-2000, združenie na podporu kultúry hornej Nitry
Oblasťná rada Matice slovenskej Prievidza – Partizánske
Združenie miest a obcí hornej Nitry
Regionálne združenie miest a obcí Strednej Ponitrie
Kultúrne a spoločenské stredisko v Prievidzi

KULTÚRA 2018

Bulletin ocenených inštitúcií, kolektívov a jednotlivcov

Vydalo: Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi
Zostavila: Mgr. Amália Lomnická z podkladov
Regionálneho kultúrneho centra v Prievidzi,
Hornonitrianskeho múzea v Prievidzi,
Hornonitrianskej knižnice v Prievidzi
a Okresnej rady Matice slovenskej v Prievidzi
Tlač: Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi
Grafická úprava: Hornonitrianske múzeum v Prievidzi
Náklad: 250 kusov
Február 2019

KULTÚRA 2018

Bulletin ocenených inštitúcií, kolektívov a jednotlivcov

Prievidza 15. február 2019

TRENČIANSKY
SAMOSPRÁVNÝ
K • R • A • J

**Pod záštitou predsedu
Trenčianskeho samosprávneho kraja
Ing. Jaroslava Bašku**

„Ocitol som sa v živote. Videl som tie obrovské vlny, tie nemilosrdné vlny, i bolo mi jasno, že vzdor všetkej sebadôvere, vzdor nádeje a povzbudzovania priateľov, vzdor nadšenia môjho a relatívneho šťastia, výhľady do budúcnosti sú veľmi nejasné. Zbývala mi.... a poctivá práca. I pustil som sa pokojným srdcom v boj. Pokojným, lebo ďalším vývinom uvedomil som si, že účelnosť života nie je v sláve svetskej, ale v zdokonaľovaní nášho duševného človeka.“

Milan Rastislav Štefánik

OCENENÉ INŠTITÚCIE, KOLEKTÍVY A JEDNOTLIVCI V OBLASTI KULTÚRY ZA ROK 2018

Cena Trenčianskeho samosprávneho kraja „ZA OSOBITNÝ PRÍNOS K ROZVOJU KULTÚRY HORNEJ NITRY“

**PETROVI KRŠKOVI, učiteľ'ovi hudby,
dramaturgovi festivalu Fúzie – festivalu
nielen o jazze**

– pri príležitosti okrúhleho životného jubilea

Hudobné vzdelanie získal na žilinskom konzervatóriu, v štúdiu pokračoval na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, kde získal magisterský titul. Ako učiteľ' hry na bicie nástroje pracuje nepretržite od roku 1992 v ZUŠ Ladislava Stančeka v Prievidzi. Je autorom alternatívnych učebných osnov v tomto predmete. V roku 2007 založil v škole súbor bicích nástrojov Subina, ktorý získal viacero ocenení na súťažných prehliadkach. Účinkuje na rôznych spoločenských podujatiach, dvakrát sa predstavil aj na prestížnom festivale Pohoda. Je zakladateľ'om, dramaturgom a koordinátorom vzdelávacích aktivít džezového festivalu Fúzie – festivalu nielen o jazze, ktorý sa od roku 2009 každoročne koná v regióne. Okrem pedagogickej činnosti pôsobí ako hráč na bicie nástroje v renomovanej bluesovej kapele ZVA 12-28 BAND. V roku 2016 vznikla na jeho podnet celoslovenská súťaž v hre na bicie nástroje pod názvom Borákova Prievidza, na počesť Jozefa Boráka, ktorý bol jeho učiteľ'om na vtedajšej prievidzskej ľudovej škole umenia.

**ANEŽKE BALUŠINSKEJ, dlhoročnej
dirigentke speváckych zborov**

– pri príležitosti okrúhleho životného jubilea

Absolventka žilinského konzervatória už počas štúdia viedla spevácky zbor na konzervatóriu, neskôr pôsobila v Miešanom zbore Rozkvet v Prievidzi či v Detskom speváckom zbore Priboj v Prievidzi. V rokoch 1985 – 2000 pôsobila na ZUŠ Ladislava Stančeka v Prievidzi ako učiteľ'ka zborového spevu a zároveň od roku 1989 viedla jeden z najúspešnejších slovenských speváckych zborov – Spevácky zbor Úsmev, s ktorým získala mnoho ocenení doma i v zahraničí (Neerpelt v Belgicku, Llangollen vo Veľkej Británii, Cantonigros v Španielsku). Popritom viedla aj Komorný dievčenský zbor Úsmev a zborovú prípravku Úsmevček. Od roku 2000 pôsobí na ZUŠ v Handlovej, kde popri pedagogickej činnosti vedie Komorný spevácky

zbor Artanno a Detský spevácky zbor Barborky. Ako dirigentka a hlasová pedagogička všetkých zborov ktoré viedla, alebo s nimi spolupracovala, sa vo významnej miere zaslúžila nielen o vysokú úroveň ich vokálneho prejavu, ale aj dramaturgiu vychádzajúcu z tvorby slovenských hudobných skladateľov a významných diel svetovej hudby od renesancie po súčasnosť.

EVE LÍŠKOVEJ, ochotníckej herečky, členke Divadla „A“ a divadla Shanti, o.z.

– pri príležitosti okrúhleho životného jubilea

Čerstvá nositeľka ceny za najlepší herecký výkon z Festivalu Aničky Jurkovičovej v Novom Meste nad Váhom pochádza z Prievidze a v civilnom povolání je učiteľkou v materskej škole. S divadlom začínala už ako žiačka na základnej škole, pravidelne sa mu venuje od roku 1977. Účinkovala v hrách určených pre dospelých, pre deti, i v malých javiskových formách. Napriek tomu, že sa divadelníctvu venuje výlučne na amatérskej báze, jej talent neunikol ani tvorcom obľúbených televíznych seriálov. Na obrazovke sa objavila v Búrľivom víne, v seriáloch Safari a Súdna sieň, vo filme Kúpeľňový hráč. Podľa jej vlastného vyjadrenia „kamera ju dokáže vždy znervózniť“. Jej prvou rolou bola úloha čašníčky v hre Petra Ševčoviča Vrabčie lásky, za ňou nasledovali desiatky ďalších úspešne stvárnených postáv. Jej autentické herectvo s prepracovanou psychológiou postavy ženy z „Príbehu oklamanej ženy“ či postavy Pasqui v hre „Škriepky“ zaujali porotu Festivalu Aničky Jurkovičovej v Novom meste nad Váhom i porotu Festivalu Zuzany Kardelisovej v srbskom meste Kysač. Obe poroty jej udelili cenu za najlepší ženský herecký výkon.

VALÉRII FERČÁKOVEJ, gitaristke, šansonierke, autorke textov piesní

– pri príležitosti okrúhleho životného jubilea

Absolventka žilinského konzervatória pôsobí na slovenskej hudobnej scéne od roku 1988. Pozornosť odborného i laického publika si čoskoro získala najmä ako autorka a speváčka šansónov. Je víťazkou niekoľkých autorských súťaží a držiteľkou prestížnych ocenení Slovenskej asociácie country hudby: Poet roka 1992, Textár roka 1993 a Folková umelkyňa roka 1995. V danom období ju kritika i tlač označili za „prvú dámu slovenského šansónu“ a svojím autorsko-interpretačným umením sa uplatnila i vo vtedajších

slovenských a českých médiách. Pravidelne koncertovala v pražskom hudobnom klube Da Múza. Má za sebou i zahraničné vystúpenia v Poľsku, Maďarsku a Rakúsku. Krátko spolupracovala so skupinou Ahaswer, so súrodencami Ferkovcami vydala album „AHA šansón“, krstnými otcami ktorého boli známe osobnosti – Daniel Hevier, Soňa Horňáková a Peter Lipa. Po viacročnej odmlke sa v súčasnosti vracia na hudobnú scénu s cieľom osloviť ďalšiu generáciu poslucháčov. Ako gitaristka a autorka piesní pritom účinkuje v skupine Bez pardónu spolu s Beatou Cipovovou a Ivanom Krajčírikom, ktorých sprevádza spevom a hrou na cajone a gitare. V súčasnej komerčnej dobe sa Rii Ferčákovskej naďalej darí presadzovať šansón ako jedinečný hudobný žáner.

FILMOVÉMU KLUBU ´93

– pri príležitosti 25. výročia vzniku

Spočiatku domovom filmového klubu boli priestory kina Baník, od roku 2014, keď bola s podporou audiovizuálneho fondu digitalizovaná sála domu kultúry, Kultúrne a spoločenské stredisko v Prievidzi. Ako člen Asociácie filmových klubov na Slovensku v súlade s jeho dramaturgiou sa zameriava predovšetkým na umelecky náročné, tzv. artové filmy, prinášajúce divákovi to najlepšie, čo sa objavilo vo svete domácej i zahraničnej kinematografie. Okrem filmovej klasiky, tzv. zlatého fondu svetovej kinematografie či Projektu 100 uvádza najmä alternatívnu, nekomerčnú filmovú tvorbu. Ako jeden z najúspešnejších filmových klubov na Slovensku participuje na významných podujatiach ASFK, ako sú Slovenské filmobranie, Medzinárodný festival filmových klubov Febiofest, výberová prehliadka Be2Can, prezentujúca najlepšie filmy z filmových festivalov v Benátkach, Berlíne a Cannes, prehliadka francúzskych filmov Creme de la Creme a mnohé ďalšie tematické prezentácie. Činnosť klubu spočíva nielen v projekciách filmov, má aj edukatívny rozmer. Okrem lektorských úvodov sú projekcie spájané s diskusnými fórami za účasti zaujímavých hostí zo sveta filmu. Na dramaturgicky zaujímavej a pestrej činnosti klubu má od jeho vzniku najväčší podiel dvojica filmových nadšencov, dramaturgov klubu – Peter Šiposs a Karol Teslík.

DIVADLU „A“ A DIVADLU SHANTI – pri príležitosti 65. výročia vzniku

Divadlo „A“ Prievidza vzniklo v divadelnej sezóne 1952/1953 pri Závodnom klube Bane Nováky v Prievidzi. Za roky existencie našťudovalo rad inscenácií našich i svetových dramatikov. Zúčastňuje sa celoslovenských súťažných prehliadok, kde získalo viaceré ocenenia. Najintenzívnejšie sa rozvíjala spolupráca Divadla „A“ s režisérmi: Eduardom Gürtlerom, Ivanom Vojtekom, Michalom Babiakom a Jozefom Krasulom a najnovšie s Petrom Palíkom.

Súbor alternatívneho Divadla Shanti pracuje od roku 1991. Spolupráca oboch divadiel začala v roku 1996 inscenáciou Michala Babiaka Veža babylonská a pokračovala radom úspešných inscenácií. Od roku 2004 tvoria občianske združenie Divadlo „A“ a Divadlo Shanti, o.z., Prievidza. V poslednej divadelnej sezóne 2017/2018 súbor našťudoval komédiu C. Goldoniho Škriepky v réžii Petra Palíka, monodrámu podľa poviedky A. Marenčina Príbeh oklamanej ženy a v súčasnom repertoári má aj rozprávkové predstavenia – Poklad vláčikového piráta a Naša rozprávková ulica. V priebehu roka 2018 súbor získal významné ocenenia: Cenu za ženský herecký výkon na Festivale Aničky Jurkovičovej v Novom Meste nad Váhom, Cenu za najlepšie predstavenie na festivale Zuzany Kardelisovej v srbskej Vojvodine za hru Škriepky. S touto hrou sa súbor zúčastnil aj Medzinárodného festivalu amatérskych divadelných súborov v Kyjeve, kde získal rad prestížnych ocenení – za najlepšie predstavenie, scénu i umelecké vedenie súboru.

Ďakovný list Združenia miest a obcí hornej Nitry **„ZA PODIEL NA ROZVOJI MIESTNEJ KULTÚRY“**

MARTINOVI ZÁMIŠKOVI, dlhoročnému **organizačnému vedúcemu a členovi** **Dychového orchestra Nováky**

Hudobník Martin Zámeška patrí k tým nositeľom miestnej kultúry, ktorí sa na jej rozvoji nezištne podieľajú dlhé desaťročia bez nároku na slávu a pocty. Robia tak z nezištnej lásky k hudbe, k hudbe dychovej, a čo je neoceniteľné aj k ľuďom navôkol. Vďaka neúnavnej organizačnej práci Martina Zámeška v prospech dychovky, ktorá začala svoju históriu písať ako Dychová hudba pri Nováckych chemických závodoch Wilhelma Piecka v roku 1947, pokračuje jej úspešné pôsobenie v kultúrno-spoločenskom dianí mesta Nováky i celého regiónu hornej Nitry. Dychový orchester Nováky pod organizačným vedením Martina Zámeška zotrval ako neodmysliteľná súčasť nielen života mesta, ale najmä mnohých nováckych rodín. Ambície zvyšovať kvalitu tohto hudobného telesa sú vlastné všetkým členom a je na organizačnom vedení ich naplnenie, k čomu smeruje aj úsilie jubilanta.

Mgr. BOŽENE BORKOVEJ, divadelníčke **z Lehoty pod Vtáčnikom**

Ochotníckemu divadlu sa venuje už desaťky rokov. Nadväzovala na činnosť svojich rodičov Magdalény a Alojza Foltánovcov, ktorí v „baníckej kolónii“ obce nacvičovali estrády a divadelné hry. Po dočasnom útlme divadelnej činnosti v deväťdesiatych rokoch minulého storočia došlo v roku 2003 k jej znovuoživeniu. Bola to práve Božena Borková, ktorá mala zásluhu na založení a vedení Mládežníckeho divadelného súboru Pometlo. V jej réžii mladí divadelníci našťudovali viacero divadelných hier a rozprávok – Smoliarka, Hľadá sa princ, Kuchárik Janko a princezná Marhuľka. V poslednej z nich okrem hercov účinkovali i obrie bábky z jej vlastnej tvorivej dielne. Odchodom členov divadla na vysoké školy a do zamestnania súbor zanikol. Zásluhou Boženy Borkovej bol v roku 2011 opäť založený Detský divadelný súbor Babland. Odvtedy súbor nacvičil 10 divadelných hier a množstvo malých javiskových foriem, ktorými sa pravidelne

zúčastňuje regionálnej prehliadky Rozprávkové javisko a viackrát postúpil i na krajskú prehliadku. Zverenci režisérky sú vedení k samostatnej tvorivej práci. V roku 2018 popri mládežníckom divadle začal pracovať aj divadelný súbor mladých, kde účinkujú študenti a dospelí amatérski herci. Výsledky nasvedčujú, že sa mladým divadelníkom pod jej vedením bude dariť i naďalej udržať v obci dlhoročnú divadelnú tradíciu.

JOZEFOVI KRAUSKOVI, amatérskeho výtvarníka z Opatoviec nad Nitrou

Výtvarná tvorba je celoživotnou záľubou Jozefa Krauska. Hoci mal pre ňu talent od mladosti, rodinné pomery mu neumožňovali štúdium, veľa rokov pracoval ako propagačný výtvarník v podniku Priemstav. V súčasnosti sa venuje voľnej maľbe. Zobrazuje námety zo všedného života, zo života svojej rodiny i obce. Vo svojom zrelom veku dosiahol významné ocenenia na regionálnych i krajských prehliadkach amatérskej výtvarnej tvorby – AMA, Výtvarné spektrum, kde získal ocenenie v kategórii C – autorov vo veku nad 60 rokov, a nechýbal ani na celoštátnom kole súťaže. Jeden z jeho obrazov bol vybraný do kolekcie najlepších prác v rámci Slovenska a vystavený na Trenčianskom hrade.

MESTU PRIEVIDZA – za udržiavanie baníckych tradícií v projekte Banícka omša

Banícka omša je od roku 2013 každoročne sa opakujúcou akciou organizovanou spoločne Hornonitrianskym baníckym spolkom a mestom Prievidza na základe podpísaného memoranda o spolupráci. Prvotná myšlienka uctiť si pamiatku všetkých baníkov, ktorí zahynuli pri výkone povolania i tých, ktorí už nie sú medzi živými, prišla od baníckeho spolku. Mesto Prievidza do projektu, ktorý je sprievodným podujatím Baníckeho jarmoku, zapojilo Školský orchester Základnej umeleckej školy Ladislava Stančeka a Miešaný spevokol Rozkvet s dirigentom Jánom Glosom. Hornonitriansky banícky spolok obohacuje podujatie účasťou v baníckych uniformách, baníci robia v kostole špalier, klopú na klopačku a do programu omše prispieva svojimi vstupmi aj banícky spevokol Kahanec.

V tomto prípade sa jedná aj o zaujímavý dramaturgický počin, keďže v rámci omše zaznieva dielo hudobného skladateľa Josefa Bůchnera v úprave Zdenka Mikulu pod názvom Banícka omša. Jej časti sú totiž komponované na melodické motívy starých baníckych piesní.

EMÍLI SLUKOVEJ, knihovníčke Obcej knížnice v Radobici – 15. výročie knižničnej činnosti

V roku 2018 uplynulo 15 rokov, odkedy Emília Sluková vykonáva knižničnú činnosť v Obcej knižnici v Radobici. V dobe, kedy mladí ľudia preferujú skôr moderné technológie ako knihu, trpezlivo a neúnavne vysvetľuje, aké čaro má listovanie v knihách a akým prínosom pre všeobecný rozhľad a tvorbu slovného zásoby kniha je. Aj jej zásluhou patrí knižnica v Radobici medzi inštitúcie, v ktorej sa kladie dôraz na rozvoj osobnosti človeka prostredníctvom knihy a čítania. Jej dlhoročná práca, ochota a prístup k čitateľom rôznych vekových kategórií, sa stali trvalou súčasťou miestnej kultúry v obci Radobica. Jej úsilie spojené s knihou a čitateľmi vyznieva ako nasledovateľský príklad pre budúce generácie, a to nielen samotných knihovníkov.

VIERE HULÍNÝOVEJ, kultúrno-osvetovej pracovníčke v Zemianskych Kostol'anoch – pri príležitosti životného jubilea

S dianím miestnej kultúry v obci Zemianske Kostol'any sa spája od roku 1997 meno Viery Hulínyovej. Viac ako dvadsaťročné obdobie je svedkom jej úsilia pri technickom i organizačno-realizačnom zabezpečení podujatí miestneho i regionálneho charakteru konaného na pôde miestneho kultúrneho domu. Ku kultúrnym aktivitám, ktoré sa realizovali jej pričinením, pribudli aj podujatia spoločenské, športové a tiež občianske obrady. Bola iniciátorkou mnohých nových kultúrno-spoločenských podujatí, ktoré sa i vďaka jej schopnostiam a obetavosti stretli s pozitívnou reakciou okolia a stali sa tradičnou súčasťou kultúrneho života v obci. Zaslúžila sa o všestranný kultúrny a spoločenský rozvoj obce Zemianske Kostol'any.

SPEVÁCKEJ SKUPINE HRABOVKA – pri príležitosti 15. výročia vzniku

Spevácku skupinu tvoria ženy z obce Kocurany, prevažne v dôchodkovom veku, pre ktoré je spev voľnočasovou záľubou. Svoje vystúpenia obohacujú o scénky či prednesy básní. Prvý pokus založiť skupinu absolvovali už v roku 1993 pri oslave 880. výročia prvej písomnej zmienky o obci. Pravidelne sa spevácke zoskupenie pod vedením Gabriely Adámikovej stretáva od roku 2003, keď pri oslavách ďalšieho jubilea obce pripravili nový program. Pre svoje vystúpenia spracovali mnohé zabudnuté miestne zvyky, vyhladané v archívoch a kronikách. Do svojej činnosti zapájajú i mladšiu generáciu svojich vnúčat. Prezentujú sa nimi nielen na podujatiach obce, ale i v okolitých obciach a na regionálnych podujatiach. Spievali na stretnutí amatérskych skupín v Malej Lehôtke, na prehliadke voľnočasových aktivít seniorov „Jeseň je dar“ v Zemianskych Kostol'anoch, reprezentovali obec v družobných obciach Bratrušov v okrese Šumperk a Lukoveček na Morave. S podporou vedenia obce sa im príkladným spôsobom darí šíriť povedomie o svojej obci.

Ďakovný list Regionálneho združenia miest a obcí Stredné Ponitrie „ZA PODIEL NA ROZVOJI MIESTNEJ KULTÚRY“

ŠTEFANOVI JANCOVI, výtvarníkovi a divadelníkovi z Veľkých Bielíc

Štefan Janco je výtvarný umelec, keramik, pedagóg, jachtár a divadelník. Čaru výtvarného umenia „podľahol“ v ľudovej škole umenia, kde bol jeho pedagógom maliar Vladimír Fulka. Aj preto sa neskôr rozhodol pre štúdium na SUPŠ v Kremnici (1983 – 1987). Keďže mu osobitne učarovali oheň a hlina, založil v roku 1992 firmu na výrobu úžitkovej keramiky. Od roku 2005, keď ukončil sériovú výrobu, sa venuje voľnej tvorbe. Viac ako 25 rokov je zároveň členom Divadelného združenia Partizánske. Mnohé jeho diela sú inšpirované jachtingom. V súčasnosti tvorí vo svojom ateliéri vo Veľkých Bieliciach. Maľuje, modeluje a vyučuje deti aj dospelých záujemcov v Súkromnej základnej umeleckej škole Ateliér. Všetok svoj voľný čas však naďalej trávi na mori. Je univerzálnym typom tvorcu, s majstrovským nasadením sa venuje maľbe, divadlu, dizajnu, scénografii, tvorbe keramiky a pedagogickej činnosti. Kľúčom k pochopeniu jeho neuveriteľného tvorivého nasadenia je jeho jedinečný pohľad na svet a presvedčenie, že je to práve výtvarná reč, prostredníctvom ktorej môžeme odovzdávať svetu pozitívne poslanstvo.

JÁNOVI PODOBOVI, členovi dychovej hudby Ostraticanka

Rodák z Jacoviec pri Topolčanoch Ján Podoba celý svoj život spojil s obcou Ostratice. Po absolvovaní Strednej poľnohospodárskej školy v Topolčanoch pracoval v Liehovaroch a škrobárňach v Chynoranoch, kde pôsobil až do roku 1994. V rokoch 1994 – 2018 zastával funkciu starostu obce Ostratice. V detstve, ešte ako žiak základnej školy, sa stal členom Dychovej hudby Ostraticanka, kde jeho doménou bola hra na tube. Bola to práve dychová hudba a jej milovníci, z iniciatívy ktorých bola po roku 1989 založená tradícia každoročného konania Festivalu dychových hudieb v okrese Partizánske. Ján Podoba ako starosta a organizátor kultúrneho života v obci sa zaslúžil o to, že od roku 1994 sa obec Ostratice stala hlavným organizátorom festivalu. V júli 2019 sa uskutoční jej jubilejný 30. ročník.

Cena Oblastnej rady Matice slovenskej „ZA UCHOVÁVANIE A ROZVOJ KULTÚRNEHO DEDIČSTVA NÁRODA“

IVANOVI JAKUŠOVSKÉMU, výtvarníkovi street artu z Handlovej – za projekt „Ulice v obrazoch“

Výtvarník Ivan Jakušovský má dlhoročné skúsenosti so street artovou maľbou. O jeho umenie prejavili záujem obyvatelia bytoviek na Ul. L. N. Tolstého v časti Zapotôčky v Prievidzi. Projekt „Ulice v obrazoch“ bol podporený z participatívneho rozpočtu mesta Prievidza. Na bočné fasády bytoviek postupne preniesol až päť veľkoplošných malieb – výjavov zo starej Prievidze, zachytených na archívnych fotografiách. O unikátne nástenné maľby je zo strany obyvateľov i návštevníkov mesta Prievidza veľký záujem. Street artové maľby sú originálnym spôsobom verejnej prezentácie kultúrneho dedičstva.

HELENE DREXLEROVEJ, dlhoročnej redaktorky týždenníka Prievidzsko – za osobnú angažovanosť v propagácii kultúrnych podujatí regiónu

Helena Drexlerová má osobnú zásluhu na tom, že o kultúrnom dianí na hornej Nitre boli prostredníctvom týždenníka Prievidzsko informované tisíce záujemcov z domácností, do ktorých bol distribuovaný. Neuspokojila sa iba s formálne dodanými údajmi, ale propagované podujatia sama iniciatívne navštevovala, bola v osobnom kontakte s ich organizátormi a zverejšňovala z nich i zaujímavé reportáže. Mala tak nesporný podiel na tom, že adekvátnej publicity sa dostalo nielen významným, opakujúcim sa podujatiam zo strediskových častí regiónu, ale aj ďalším kultúrnym aktivitám či osobnostiam z malých obcí a lokalít, ktoré sú mimo centra záujmu médií.

Pamätný list riaditeľky Regionálneho kultúrneho centra v Prievidzi „ZA DLHOROČNÚ KULTÚRNO-OSVETOVÚ ČINNOSŤ“

TANEČNEJ SKUPINE MIMIKRY – pri príležitosti 40. výročia vzniku

Súbor založilo v roku 1978 šesť dievčat a odvtedy sa v ňom vystriedalo 150 členiek. Jeho prvou vedúcou a choreografkou bola Eva Chylová, ďalší vývoj súboru ovplyvnili aj Eva Juríčková a Mária Slížová. Dnešnou vedúcou a choreografkou súboru je Margita Hrabovská, ktorá v súbore pôsobí od roku 1979. Mimikry sa zapísali do povedomia verejnosti ako amatérska tanečná formácia dievčat verná duchu scénického tanca, avšak so záujmom aj o iné tanečné štýly. Pri príležitosti 40. výročia svojho založenia prezentovali unikátny komponovaný program Roky v pohybe zostavený v časovej chronológii z najúspešnejších choreografií, v ktorých účinkovali nielen súčasné, ale i bývalé členky. Program dopĺňali videonahrávky a dobové fotografie z kroniky súboru. Súbor doposiaľ patrí medzi najstabilnejšie telesá moderného scénického tanca na Slovensku. Dosiahol množstvo ocenení nielen na regionálnej, ale i celoštátnej a medzinárodnej úrovni. Ich choreografie boli súčasťou viacerých multimediálnych programov a nespočetného množstva kultúrnych akcií v Bojniciach a na hornej Nitre.

FOLKLÓRNEJ SKUPINE VRCHÁRKA – pri príležitosti 35. výročia vzniku

Činnosť skupiny z Čavoja, ako mnohých ďalších na hornej Nitre, sa traduje od roku 1983, keď sa prvýkrát zúčastnila Podpolianskych folklórnych slávností. Jej prvou vedúcou bola Marta Súderová, po nej skupinu viedol Emil Halaška, Miloš Šiandor a súčasnou vedúcou je Marta Gážiková. Skupina folkloristov významne prispieva k zachovávaniu kultúrneho dedičstva svojej obce. Zúčastňuje sa nielen miestnych podujatí, ale reprezentuje obec na väčšine regionálnych podujatí, ako sú Hornonitrianske folklórne slávnosti, Letné slávnosti rudnianskej a belianskej doliny či Zimné slávnosti Hornonitria. V rámci spoločných projektov úzko spolupracuje s folklórnymi skupinami z Čičmian a Zliechova, ktoré sú jej prvkami tradičnej ľudovej kultúry osobitne blízke.

FOLKLÓRNEJ SKUPINE KROVINKY – pri príležitosti 35. výročia vzniku

Folklórna skupina Krovinky z Veľkej Lehôtky nadviazala na dlhoročné tradície folklóru a ľudovej hudby vo svojej obci, dnes mestskej časti Prievidze. Činnosť obnovila v roku 1983 zbieraním a spracovávaním folklórneho materiálu pre prípravu programov na reprezentáciu regiónu hornej Nitry na Podpolianskych folklórnych slávnostiach v Detve. Okrem miestnych slávností folklóru – Ten lihocký zadný vrštek – konaných každoročne v lokalite Mraznica, sa pravidelne zúčastňuje Hornonitrianskych folklórnych slávností, Zimných slávností folklóru, regionálnych prehliadok folklórnych skupín Nositelia tradícií či prehliadky seniorov Jeseň je dar. Často vystupuje na podujatiach v ďalších mestských častiach Prievidze ku Dňu matiek, pri príležitosti Mesiaca úcty k starším, spoluúčinkuje v programoch pre denné centrá a ďalších podujatiach organizovaných KaSS alebo mestom Prievidza.

FOLKLÓRNEJ SKUPINE BORŠINA – pri príležitosti 35. výročia vzniku

Folklórna skupina Boršina, ktorá vznikla v roku 1983 pri miestnej Osvetovej besede v Nitrianskych Sučanoch, nadviazala na bohatú činnosť predvojnových rokov. Čerpá materiály zo starých sučianskych zvykov a tradícií, ako si ich pamätali najstarší obyvatelia. Neoceniteľnou inšpiráciou pre sučianskych folkloristov sú zbierky ľudových piesní, prísloví a porekadiel. Skupina nechýba pri väčšine tradičných podujatí obce – od fašiangov cez stavanie mája, dožinky až po vianočné sviatky. Pravidelne reprezentuje obec na Letných slávnostiach rudnianskej a belianskej doliny, Hornonitrianskych folklórnych slávnostiach, Zimných slávnostiach Hornonitria či regionálnych kolách prehliadky Nositelia tradícií. Viacerí členovia skupiny účinkujú aj v miestnom chrámovom zbere.

DYCHOVEJ HUDBE PRIEVIDŽANKA – pri príležitosti 35. výročia vzniku

Vznik Dychovej hudby Prievidžanka sa datuje od roku 1983, keď sa v Dome kultúry v Novákoch zišla partia mladíkov vo veku 15 až 16 rokov, ktorí podľa vzoru legendárnej Moravanky založili malú dychovku pod názvom Veselanka. V roku 1984 sa súbor presťahoval z Novák do Prievidze a na

podnet nestora dychovej hudby na hornej Nitre Pavla Kováča si zmenil meno na Prievidžanka. Kapela veľmi rýchlo kvalitatívne napredovala. Najväčší úspech dosiahla v rokoch 1989 a 1996, keď sa stala víťazom celoslovenskej súťaže malých dychových hudieb v Lednických Rovniach. Svoju prvú LP platňu s názvom „Na Bojnickom zámku“ nahrála v roku 1990, nasledovalo CD s vianočnými skladbami „Do mesta Betléma“, neskôr pribudli MG kazeta „Na prievidzskom jarmoku“, CD „Tam pod Tatrami“ a „Ej, láska, láska“. Na nahrávkach s Prievidžankou účinkovali Marianna Šovčíková, Silvia Schniererová, Janka Apolenová, Ľubica Špačková, Václav Štěrba, Peter Paulík a Ladislav Mišeje. DH Prievidžanka ako množstvo iných orchestrov tohto žánru vystupovala na mnohých koncertoch a súťažiach doma i v zahraničí – na festivaloch v Nemecku, Francúzsku, Českej republike, Rakúsku, Veľkej Británii, Poľsku. Po niekoľkoročnej odmlke sa v roku 2017 muzikanti z Prievidžanky stretli opäť na koncertnom pódii a pokračujú v tom, čo im vždy bolo najbližšie – hrať pekné pesničky,

DETSKÉMU FOLKLÓRNEMU SÚBORU **KAPSIARIK** – pri príležitosti 15. výročia vzniku

Porubský súbor vznikol v roku 2003 a jeho členmi sú nielen deti z Poruby, ale i z okolitých obcí. Stretávajú sa v ňom deti už od predškolského veku, na čom majú zásluhu ich rodičia a ich záujem o folklórne tradície. Od jeho vzniku je umeleckou vedúcou súboru Alena Čavojská, ktorá k láske k ľudovým tradíciám vychovala desiatky detí. Súbor sa pravidelne zúčastňuje kultúrno-spoločenských podujatí vlastnej obce i susedných obcí. Každoročne pripravuje programy pre Deň detského folklóru v rámci Zimných slávností Hornonitria, i program detských folklórnych skupín v rámci Hornonitrianskych folklórnych slávností. Spolu s 15. výročím vzniku súboru si životné jubileum 50 rokov pripomenula i jeho vedúca Alena Čavojská, pre ktorú je práca s deťmi poslaním i záľubou.

HUDOBNEJ SKUPINE ZATÚLANÍ – pri príležitosti 15. výročia vzniku

História kapely Zatulani siaha do roku 2003, keď v Nitrianskom Pravne vzniklo hudobné zoskupenie s názvom Tuláci. V kapele sa od jej začiatku vystriedalo viacero muzikantov a príležitostných hostí. Odohrala množstvo

koncertov a prehliadok. Od roku 2011 sa prezentuje pod názvom Zatúlaní. V súčasnosti pôsobí v zložení: Mário Janeje – mandolína, spev, Jozef Kotrík – gitara, spev, Roland Kurbel – basgitara, spev, Bernard Guleja – banjo, spev. Repertoár kapely tvorí prevažne vlastná produkcia obohatená starými českými country hitmi. Vystupuje na rôznych festivaloch zábavách, country báloch, obecných či mestských oslavách.

MARTE HAGAROVEJ, členke miestneho spevokolu z Novák

– pri príležitosti okrúhleho životného jubilea

Marta Hagarová už desiatky rokov svoju lásku k spevu a kultúrnym tradíciám uplatňuje v spevokole pôsobiacom pri dennom centre Mestského klubu dôchodcov v Novákoch. Aj vďaka nej sa po celé roky darí obohacovať jeho repertoár novými piesňami. Tak, ako spev prináša radosť do jej života, ona sama ju s ďalšími členkami spevokolu, aj vo svojom pozhnanom veku, šíri. Mesto Nováky oceňuje jej dlhoročnú angažovanosť v kultúrnych aktivitách pre seniorov.

Ing. PETROVI BALÁKOVI

– za dlhoročnú kultúrno-osvetovú činnosť v oblasti včelárstva

Podľa vyjadrenia dlhoročného včelára Petra Baláka je slovenská príroda ako stvorená pre produkciu toho najkvalitnejšieho medu a ostatných včelích produktov na svete. Jej výnimočnosť si uvedomovali už naši predkovia. Snažili sa ju chrániť a zveľadovať. Patril k nim aj jeho dedko, ktorý včeláril v Novákoch celé desaťročia. Peter Balák po vyštudovaní včelárskeho remesla nadviazal na jeho činnosť a od roku 2015 sa jej venuje profesionálne. Okrem toho, že sa stará o približne 200 včelstiev, dlhoročne sa venuje i kultúrno-osvetovej činnosti orientovanej na povznesenie tohto ušľachtilého remesla. Ako predseda Základnej organizácie Slovenského zväzu včelárov v Prievidzi sa významne podieľal na úspechu projektu „Včely v meste“, založení včelej záhrady v meste a prednáškovej činnosti zameranej na propagáciu včelárstva v mestských podmienkach.

Pamätný list riaditeľky Hornonitrianskeho múzea v Prievidzi „ZA DLHOROČNÚ MÚZEJNÚ ČINNOSŤ“

RASTISLAVOVI HARONIKOVI, keramikárovi a zberateľovi z Vyšehradného **– pri príležitosti životného jubilea**

Všestrannosť keramikára Rastislava Haronika na poli kultúrneho dedičstva regiónu hornej Nitry je neprehliadnuteľná. Už v roku 1993 získal za záchranu domu po kamenárskom majstrovi vo Vyšehradnom prestížne ocenenie Europa Nostra. Prednú izbu domu s čiernou kuchyňou premenil na malé múzeum, ktoré prostredníctvom množstva zhromaždených artefaktov detailne dokladuje spôsob bývania a života obyvateľov v tejto časti regiónu. Jeho záujem o tradičnú kultúru nekončil iba zbieraním dokladov (odevné súčasti a textilie, hrnčina, nábytok a iné) a ich prezentáciou, ale aj organizovaním kurzov tradičných textilných techník a remeselných výrob. Inicioval aj vznik viacerých zaujímavých podujatí, ktoré sa spájajú s tradičnou ľudovou kultúrou a tvoria súčasť spoločenského diania celej pravnianskej oblasti. Ako jeden zo zakladateľov občianskeho združenia Vyšehrad sa iniciatívne podieľal na záchrane umelecko-historických objektov a pamiatok. V keramickej tvorbe jubilanta Rastislava Haronika dominujú tradičné postupy, vzory a výrobky, neraz však siaha aj po experimentovaní s materiálom a farbami, pričom vo výsledku vznikajú originálne interiérové solitéry osobitej umelecko-výtvarnej hodnoty.

JÁNOVI PROCNEROVI, rezbárovi a zberateľovi z Handlovej **– pri príležitosti životného jubilea**

Niekoľko prívlastkov by bolo možné priradiť k jubilantovi Jánovi Procnerovi. Známy handlovský rezbár Ján Procner sa podujal aj na úlohu zberateľa i múzejníka. Viacero rokov zhromažďované pamiatky a doklady k histórii svojho mesta so zameraním na predmety, tvoriace súčasť baníctva predstavil v niekoľkých expozíciách priamo vo svojom dome. Návštevníkom ponúkal aj prehliadku takmer stovky osobitých drevorezieb, ktoré sú ojedinelou výpoveďou o práci a živote baníkov. Pôvodne sa témy orientovali na dokumentáciu baníckej práce, ale časom sa rozšírili

o zamyslenia nad spoločenskou situáciou a postavením baníkov. Ján Procner vdáčne ponúkne návštevníkom prehliadku dielne, kde masívne kusy dreva dostávajú novú podobu s rozprávaním príbehov a osudov baníkov i jednoduchých ľudí. V programe procnerovského múzea nechýbali ani tematické prezentácie a výstavy, ktoré vždy novým stvárnením a novými akvizíciami rozširovali poznanie návštevníkov. Paletu svojráznych rezbárskych prác rozširujú aj desiatky hlinených fajok, neraz s podobizňami známych tvárí. Návratom do dedinského sveta boli stružlikané píšťalky a tie obohatili i koncové píšťaly a mohutné fujary, ktorých majestátne melódie priamo v podaní tvorcu zneli na vystúpeniach folkloristov. Ocenenia Ján Procner získal aj za rezbárske postavy z folklórnych festivalov a známe sú i jeho rozmerné objekty pre filmové produkcie i pamätník obetiam banských nešťastí.

Pamätný list riaditeľky Hornonitrianskej knižnice v Prievidzi „ZA DLHOROČNÚ KNIŽNIČNO-INFORMAČNÚ ČINNOSŤ“

GABRIELE VIDOVEJ, knihovníčke Hornonitrianskej knižnice v Prievidzi

Príležitosti, ktoré priniesla digitálna doba, nie sú vždy jednoduché a využiť ich vo svoj prospech vedú len tí najlepší. Hovorí sa, že knižnice sú jedným z posledných rajov na zemi. Platí to aj o Hornonitrianskej knižnici v Prievidzi a vďaka za to patrí aj ľuďom, akým je Gabriela Vidová. Vyštudovala Strednú knihovnícku školu v Bratislave a pokračovala v štúdiu na Filozofickej fakulte, na katedre žurnalistiky. Hoci štúdium z rodinných dôvodov nedokončila, novinárskej práci venovala značnú časť svojho profesionálneho života. Ako sama hovorí, jej šťastie v pracovnom živote sa vždy odvíjalo od kníh a literatúry. Túžby pracovať v knižnici sa nikdy nevzdala. Od roku 2008 je knihovníčkou v Hornonitrianskej knižnici v Prievidzi. Knižnica v jej osobnosti našla excelentnú odborníčku s bezprostrednou živou skúsenosťou a profesionalitou. Gabriela Vidová sa vo svete kníh pohybuje s mimoriadnou ľahkosťou a múdrosťou, je maximálne orientovaná a je pilierom oddelenia odbornej a spoločenskej literatúry.

Cena združenia K-2000 „ZA NETRADIČNÉ KULTÚRNE PROJEKTY“

OBČIANSKEMU ZDRUŽENIU ART POINT A TÍMU REALIZÁTOROV – za prípravu a realizáciu multižánrového festivalu STRE(E)T PD

Pouličný multižánrový festival STRE(E)T PD koncepčne pripravil a hlavný podiel na jeho organizácii mal užší tím realizátorov – Roman Turcel, Dáša Uríčová, Nany Hudák, Magdaléna Hianiková, Juraj Hianik, Diana Ďurinová a Zuzana Kráľová – s víziou oživiť centrum mesta Prievidza, jeho námestie a blízke ulice, širším spektrom nekonvenčných umeleckých aktivít. Dvojdňový festival sa za podpory mesta Prievidza a Fondu na podporu umenia ako pilotný projekt konal 29. a 30. júna 2018. Bol prioritne zameraný na prezentáciu prievidzských hudobníkov, výtvarníkov, divadelníkov, tanečníkov, literátov a filmárov. Počas neho sa predstavili skupiny a jednotlivci z Prievidze a regiónu hornej Nitry a v súlade s jeho koncepciou sa im podarilo osloviť najmä adresátov alternatívnej nekomerčnej kultúry a mladšie publikum a založiť tradíciu jeho pravidelného konania.

PhDr. IVETE GÉCZYOVEJ – za netradičné animované prezentácie zbierok Hornonitrianskeho múzea v Prievidzi

Adekvátnou a zaužívanou formou prezentácie zbierkových predmetov múzeí sú predovšetkým tematické výstavy. Počas nich sa viac alebo menej nápadité inštalácie týchto predmetov, spojených s popismi či archívnymi a obrazovými dokumentmi, prihovárajú tichou rečou svojim návštevníkom. Moderné múzeá si však ich pozornosť v súčasnosti snažia získať aj rôznymi metódami animácie, oživenia neživých predmetov, vtiahnuť ich do širšieho kontextu histórie, príbehov na ne viazaných. Medzi takéto múzeá v posledných rokoch patrí aj Hornonitrianske múzeum v Prievidzi. Svedectvom toho sú už od roku 2007 pravidelne pri príležitosti Noci múzeí či Hornonitrianskych folklórnych slávností konané „Zbierky na móle“ – komentované prehliadky tradičných odevov a iných zbierkových predmetov. Ich autorkou bola každoročne

etnologička a riaditeľka múzea PhDr. Iveta Géczyová. Princíp živej prehliadky neskôr rozšírila o komponované inscenované programy pojednávajúce o vzácných zbierkach i významných historických udalostiach regiónu. Typickým príkladom bol aj v roku 2018 pripravený a uvedený prítiažlivý program „Po roku štrnástom“, venovaný storočnici ukončenia Veľkej vojny. V ňom sa muzeálie viazané na obdobie prvej svetovej vojny prelínali s hovoreným slovom, spomienkami, programom folkloristov a videoprojekciou autentických obrazov vojny.

Cena riaditeľ'ky Regionálneho kultúrneho centra v Prievidzi „ZA TVORIVÝ ČIN ROKA V OBLASTI KULTÚRNO-OSVETOVEJ ČINNOSTI“

HUDOBNEJ SKUPINE APRÍLOVÉ POČASIE – za vydanie hudobného albumu „Pamäť stromov“

Jazz rocková fusion kapela Aprílové počasie, vedúcim ktorej je gitarista Radovan Vrška, prešla od svojho vzniku v roku 2001 mnohými zmenami v obsadení. V roku 2004 si kapela dala dlhšiu prestávku, jednotliví muzikanti sa rozišli zbierať skúsenosti do profesionálnych kapiel. V roku 2010 sa stretli v nahrávacom štúdiu Petra Kravca a bez osobitnej predchádzajúcej prípravy nahrali niekoľko demo skladieb, ktoré potvrdzujú pretrvávajúcu životaschopnosť kapely a dali podnet k nahratiu celého albumu. Na jeho tvorbe spolupracovali takí významní hudobníci, ako sú Roland Kánik z Modrých Hôr či Ivan Kormaňák z IMT Smile. Originálny hudobný projekt sa podarilo zavŕšiť v roku 2018 a dostal názov Pamäť stromov.

Mgr. JANE FICOVEJ, učiteľ'ke výtvarnej výchovy, výtvarníčke a ilustrátorke – za lektorskú činnosť vo vzdelávacom projekte „Učíme sa umeniu“

Mimoriadne talentovaná mladá umelkyňa sa mal'be venuje od útleho veku. Svoje výtvarné zručnosti zdokonalila štúdiom na Strednej umeleckej škole Josefa Vydru v Bratislave a na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského. Okrem toho, že intenzívne zhodnocuje svoj výtvarný talent vo vlastnej, expresívne vyhranenej figurálnej a portrétnej tvorbe, pôsobí ako výtvarná pedagogička na súkromnej základnej umeleckej škole a popritom sa s osobitným nasadením venuje originálnym vzdelávacím projektom v oblasti výtvarného umenia. S mimoriadnym záujmom sa stretlo jej lektorské pôsobenie v projekte „Učíme sa umeniu“, realizovanom Regionálnym kultúrnym centrom v Prievidzi, nielen u neprofesionálnych výtvarníkov, ale i u širšieho spektra záujemcov o výtvarné umenie. Vďaka účinným vzdelávacím metódam dokázala jeho účastníkov previesť plejádou výtvarných štýlov a postupov od renesancie cez impresionizmus, fauvizmus, portrétnu, figurálnu tvorbu či zátišie až po výtvarnú abstrakciu. Lásku k prírode a človeku, ktorá je pre ňu najdôležitejší faktor výtvarnej motivácie a vnímanie mal'by, experimentovania s farbou ako prostriedku slobody vo vyjadrovaní, dokázala preniesť na adresátov svojej lektorskej činnosti.

Cena riaditeľ'ky Hornonitrianskeho múzea v Prievidzi „ZA TVORIVÝ ČIN ROKA V OBLASTI MUZEÁLNYCH ČINNOSTÍ“

OBCI NEDOŽERY-BREZANY – za vytvorenie novej muzeálnej expozície „Ako sa rodilo plátno“

Sprítomnenie prírodných daností, historického diania, kultúrohistorických pamiatok, osobností, zmapovanie súčasného života, ale aj špecifik vývoja určitého územno-administratívneho celku si predsavzali predstavitelia viacerých samospráv v regióne hornej Nitry. Výnimku netvorí ani obec Nedožery-Brezany, ktorá v roku 2009 otvorila obecné múzeum a o dva roky predstavila novú knižnú publikáciu. Pokračovaním jej zámerov je rozšírenie múzejnej prezentácie o novú expozíciu. Zhromaždené doklady – kolovrat, snovadlo, brdo, kľbká s konopnou priadzou, textilie a iné – priamo určili tematiku expozície, ktorej autori z radov múzejníkov dali názov – Ako sa rodilo plátno. Vystavené exponáty a panelová prezentácia ozrejmuje postup výroby plátna a zhotovenia odevných súčastí. Ponukou je i možnosť tkania textílií na krosnách, ako sa to robilo v minulosti, i multimedialne prezentácie odkrývajúce zaujímavosti a špecifiká vývoja tejto lokality. Rozšírenie múzejnej expozície v Nedožeroch-Brezanoch posilnilo sieť múzeí na hornej Nitre a stalo sa nasledovaniachodným príkladom.

OBCI KOLAČNO – za vytvorenie obecnej muzeálnej expozície

Posilnením múzejnej siete v regióne Ponitria sa stalo zriadenie expozície vznikajúceho múzea v obci Kolačno, ktoré iniciovala skupina miestnych nadšencov zhromažďujúcich predmety i poznatky o tejto lokalite, zaznamenané na jednej z najstarších máp Slovenska – Lazarovej mape.

Prvotný impulz premenili autori z radov múzejníkov na skutočnosť. V jednej z tried starej školy inscenovali dedinskú izbu so zariadením, vystavili svadobný odev, staré truhly na odkladanie šatstva i potravín, hrnce i mliečniky, pracovné náradia a iné. Expozícia mapuje najdôležitejšie historické medzníky a ponúka pohľad na každodenný život obyvateľstva

tejto podhorskej lokality v minulosti. Všetky vekové kategórie obyvateľov, ale aj rodáci a návštevníci majú možnosť nahliadnuť do fotografií, ktoré pre účely múzejnej dokumentácie venovali pamätníci. Ďalšie predmety, ktoré ostávajú ešte skryté na povalách starých domov a v komorách, sa postupne premenia na exponáty a rozšíria jestvujúcu expozíciu.

Vybudovaná múzejná prezentácia je prvým krokom ku zriadeniu plnohodnotného obecného múzea v Kolačnej a nepochybne ostane trvalou výpoveďou o živote a práci predchádzajúcich generácií Kolačňanov.

Cena riaditeľky Hornonitrianskej knižnice v Prievidzi

„ZA TVORIVÝ ČIN ROKA V OBLASTI KNIŽNIČNÝCH ČINNOSTÍ A EDIČNÝCH POČINOV“

OBCI TUŽINA

– za vydanie monografie Tužina. Dedina storakých remesiel

Súčasťou osláv 625. výročia prvej písomnej zmienky o obci bola slávnostne predstavená knižná publikácia, ktorá v pätnástich kapitolách pojednáva o prírodných danostiach a krajine pod Pfeiferom, najdôležitejších medzníkoch historického vývoja, udalostiach súčasného diania a prináša aj poznatky o tradičnej ľudovej kultúre či umelecko-historických pamiatkach. Predstavuje zaujímavosti zo školstva, kultúry, športu i pôsobenia spolkov a záujmových združení. Texty z pera odborníkov, ale aj nadšených pamätníkov a záujemcov z radov domácich obyvateľov ilustruje množstvo obrazového materiálu, archívnych dokumentov, dobových fotografií, ktoré nezištne poskytnú tužinské rodiny i zberatelia, a súčasnej dokumentácie.

OBCI NITRIANSKE PRAVNO

– za vydanie monografie Nitrianske Pravno. Miesto s pamäťou zlata

Históriu pôvodne stredovekého mestečka s kráľovskými regálami od najstarších, „drievnych“, po nedávne dejiny, danosti prírody, osobitosti kultúry, osobnosti i každodenný život mapuje v trinástich kapitolách nová monografia obce, kde vedľa seba od nepamäti žili rodiny karpatských Nemcov, rodiny slovenské i rodiny iných národností. V chronologicky usporiadanom prehľade podáva ucelený obraz o dianí v tejto historicky významnej hornonitrianskej lokalite, strediska Hauerlandu. Takmer štyristostranovú publikáciu pre obec Nitrianske Pravno vydala Neografia Martin a zostavovateľsky nad ňou bdeli Iveta Géczyová a Lukáš Grešner, ktorý bol aj autorom fotografickej časti. O jej grafickú stránku sa postaral Imrich Gaplovský. Monografia potvrdzuje, že v prepletených zväzkoch vzťahov zanecháva nasledovníkom odkaz i dedičstvo.

Mgr. Mária Leitmanová (1947 – 2017)

Kronikárka mesta Nováky Mária Leitmanová začínala s kronikárskou činnosťou na Základnej škole v Novákoch, kde aj dlhoročne pedagogicky pôsobila. Už tu sa prejavil jej pozitívny vzťah k dokumentovaniu udalostí, prehľad v pedagogických činnostiach a dobrá orientácia v dianí na škole. Skúsenosti s písaním školskej kroniky a poznaním diania v meste ju predurčili pre prácu kronikárky mesta. Jej faktografické záznamy neboli iba zápisom udalostí súčasného života, ale stali sa výpoveďou dokumentujúcou zvyky, tradície, spôsob života v minulosti.

Aktívne sa zapájala do kultúrneho života v meste Nováky, účinkovala v literárno-hudobných pásmach a mnohé z nich aj režisérsky viedla. Vzťah k hudbe sa naplno prejavil v operných a operetných áriách v jej podaní. Pôsobila aj ako členka divadelného a bábkového súboru, pre ktorý vytvorila viacero bábok a scén.

V pamäti mesta ostane zapísaná nielen ako kronikárka či pedagogička, ktorá svojich zverencov viedla k vzdelaniu, ale aj ako organizátorka miestnej kultúry usilujúca o všestranný rozvoj mesta, ktoré bolo jej domovom.

Ing. Dušan Hanes (1943 – 2018)

Záujem o tradičnú ľudovú kultúru a objavovanie tajomstiev remesla priviedli Ing. Dušana Hanesa k zhotovovaniu hudobných nástrojov. Ich výrobe sa intenzívne začal venovať v roku 1986. Povestným sa stal nielen ako výrobca, ale aj ako hráč. Hrával na píšťalkách-koncovkách, dvojačkách, fujarkách a rozozvučal aj gajdy. Návštevníci remeselných jarmokov a folklórnych slávností na hornej Nitre a v Detve, mali vyše dvadsať rokov možnosť stretnúť sa nielen s jeho výrobkami, ale i predvádzaním hry na fujaru a píšťalky. Hoci väčšinu života prežil na hornej Nitre v Prievidzi a v Nitrianskych Sučanoch, bol rodákom z Hriňovej. Ako roduverný Podpoľančan hru na fujaru a ostatné vlastnoručne vyrobené hudobné nástroje prezentoval v detvianskom kroji. Bol hrdým držiteľom certifikátu kvality svojich výrobkov od roku 2010, keď v Detve získal cenu Dr. Ladislava Lenga – Instrumentum excellens.

Oravskému rodákovi Milanovi Medúzovi lásku k výtvarnému umeniu už v detstve do srdca vstúpila jeho učiteľka Mária Medvecká. Aj keď v mladosti túžil potvrdiť svoj nesporný výtvarný talent štúdiom výtvarného umenia, cesty života ho viedli k inej profesii. Po absolvovaní Vysokej školy poľnohospodárskej v Brne sa stal poľnohospodárskym inžinierom a pedagógom. Od začiatku šesťdesiatych rokov až do svojej smrti žil Prievidzi. Na výtvarné umenie však nikdy nezanavrel a v plnej miere sa mu venoval po odchode na dôchodok. Od realistickej kresby a maľby a vplyvov impresionizmu a pointilizmu prešiel k modernému štýlu optického umenia – op-artu, v ktorom sa doslova našiel a svojsky ho interpretoval. V tomto štýle vytvoril pozoruhodné cykly tzv. výtvarných biografii významných osobností svetovej histórie a Slovenska. Bol nositeľom najvyšších ocenení zo súťaží a prehliadok neprofesionálnych výtvarníkov a v poslednom období života sa ako člen Klubu výtvarných umelcov a teoretikov v Bratislave etabloval i na profesionálnej výtvarnej scéne. Jeho diela boli prezentované v rámci významných podujatí na Slovensku i v zahraničí (Rijeka, Budapešť, Kyjev).

ÚSPEŠNE NÁS REPREZENTOVALI V ROKU 2018

Hudobná skupina Dizydent (funky, rock, pop, oldschool a hip-hop), Prievidza

Zlaté pásmo v kategórii hudobných skupín na Celoštátnej súťaži a prehliadke neprofesionálnych hudobných skupín a sólistov Strunobranie 2018.

Jakub Mello, spevák, autor a textár, Prievidza

Strieborné pásmo v kategórii sólisti a hudobné dvojice spolu s violončelisticou Magdalénou Hianikovou na Celoštátnej súťaži a prehliadke neprofesionálnych hudobných skupín a sólistov Strunobranie 2018.

Spevácky zbor Úsmev

Zlaté pásmo A2, 3. miesto v kategórii dospelých zborov a špeciálna cena za hlasovú kultúru na Medzinárodnej súťaži zborového umenia Voce Magna v Žiline.

Divadlo „A“ a Divadlo Shanti, o.z. Prievidza

1. miesto na Krajskej súťaži a prehliadke ochotníckeho divadla Thalia 2018 v kategórii B tradičné prúdy divadla – neprofesionálneho divadla dospelých; Strieborné pásmo a 3. miesto na Celoštátnej súťaži a prehliadke neprofesionálneho divadla dospelých Belopotockého Mikuláš; štyri ceny na Medzinárodnej prehliadke ochotníckych divadiel v Kyjeve; Cena za najlepšie predstavenie a osobitná cena za najzohranejší kolektív na Festivale Zuzany Kardelisovej v Kysáči, Srbsko s inscenáciou Škriepky v réžii Petra Palíka; 1. miesto na Krajskej súťaži a prehliadke ochotníckeho divadla Thalia 2018 v kategórii dospelých hrajúcich deťom s inscenáciou Poklad vláčikového piráta v réžii Olívie Fanturovej; Strieborné pásmo a 3. miesto na Celoštátnej postupovej súťaži a prehliadke dospelých hrajúcich deťom Divadlo a deti 2018.

Art point teatro Prievidza

1. miesto na Krajskej súťaži a prehliadke ochotníckeho divadla Thalia 2018 v kategórii divadla mladých s autorskou inscenáciou Experiment Ľudskosť; Strieborné pásmo na Celoštátnej postupovej súťaži a prehliadke divadla mladých FEDIM 2018.

Eva Líšková, členka Divadla „A“ a divadla Shanti

Cena za najlepší ženský herecký výkon na Festivale Aničky Jurkovičovej v Novom Meste nad Váhom s inscenáciou „Príbeh oklamanej ženy“ v réžii Štefana Orsága, Cena Zuzany Kardelisovej na Festivale Zuzany Kardelisovej za stvárnenie postavy Ženy v predstavení Príbeh oklamanej ženy a za postavu Pasqui v hre Škriepky.

Divadielko Severka, Nováky

2. miesto na Krajskej súťaži a prehliadke ochotníckeho divadla Thalia 2018 v kategórii dospelých hrajúcich deťom s inscenáciou Svrček a mravec.

Dychový orchester Maguranka Junior

Zlaté pásmo na Celoslovenskej súťaži detských a mládežníckych dychových orchestrov FestMlaDych v Dolnej Súči.

Jozef Baláž, Kaniaňka

Laureát ceny Hudobného fondu, ktorá mu bola udelená 6. 9. 2018 na slávnostnom ceremoniáli v Zichyho paláci v Bratislave; Cena Karola Pádivého za dlhoročnú cieľavedomú prácu v žánri dychovej hudby, nielen v oblasti aranžovania a komponovania, ale predovšetkým v oblasti výchovy mladej generácie hudobníkov.

Kristína Kohútová

1. miesto na celoštátnej súťaži amatérskej fotografie AMFO – kategória do 16 rokov.

Marcus Oliver Obert

1. miesto na celoštátnej súťaži amatérskej fotografie AMFO – kategória do 21 rokov.

DFS Malý Vtáčnik – mladšie dievčatá

Strieborné pásmo na Vidiečanovej Habovke.

Pavol Gregor, ľudový umelec

Udelenie titulu Majster ľudovej umeleckej výroby v odbore slamienkarstva, výroby slamených ozdôb.

Igor Prilinský, ľudový umelec

Udelenie titulu Majster ľudovej umeleckej výroby za výrobu z dreva – tvorbu zo svoru, za zachovanie pôvodných technologických postupov, jeho spracovania na úžitkový predmet.

Mesto Handlová

Monografia Handlová od praveku po súčasnosť, ktorej vydavateľom bolo mesto Handlová získala hlavnú cenu v kategórii popularizačných a textovo-obrazových alebo obrazovo-textových monografií v celoslovenskej súťaži Slovenská kronika 2018, ktorej hlavným vyhlasovateľom je Národné osvetové centrum.

**Ing. Jozef Balčirák, Mgr. Andrej Richter,
Mgr. Jozef Lenhart, PhDr. Iveta Géczyová,
Peter Lovás**

Za obnovu národnej kultúrnej pamiatky drevenej zvonice vo Vyšehradnom (Nitrianske Pravno) získala obec Nitrianske Pravno i dobrovoľníci z občianskeho združenia Vyšehrad, zamestnanci Hornonitrianskeho múzea v Prievidzi a nadšenci prestížne ocenenie v súťaži Pamiatka roka 2017 vyhlásenej Ministerstvom kultúry SR. Súčasťou ocenenia je plastika Fénixa – bájneho vtáka, ktorý ožil, vstal a vzlietol z popola ako symbol znovuoživenia.

**Slávnostný večer
KULTÚRA 2018
podporili:**

**Trenčiansky samosprávny kraj
Mesto Prievidza
Mesto Partizánske
Mesto Handlová
Mesto Bojnice
Mesto Nováky**

**Aj vy môžete podporiť kultúru a umenie
hornej Nitry a stredného Ponitria
poukázaním 2 % podielu dane z príjmu
za rok 2018 združeniu K-2000**

**Názov: K-2000
Právna forma: občianske združenie
IČO: 36120537
Sídlo: F. Madvu 11, 971 01 Prievidza**